

POSTANOWIENIE

Dnia 6 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Jacek Błaszczyk (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 6 maja 2026 r.,

w sprawie **R. Ż.**

skazanego z art. 148 § 1 k.k.

zażalenia skazanego na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 24 lutego 2026 r., sygn. akt IV KO 10/26,

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania

zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 31 stycznia 2020 r., sygn. akt II AKa 637/19,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Bielsku - Białej

z dnia 5 września 2019 r., sygn. akt III K 133/18,

p o s t a n o w i ł:

- 1. na podstawie art. 545 § 3 zdanie pierwsze k.p.k. nie uwzględnić wniosku skazanego o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu;**
- 2. na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 k.p.k. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.**

Jacek Błaszczyk

Waldemar Płóciennik

Małgorzata Wąsek-Wiaderek

UZASADNIENIE

W dniu 19 stycznia 2026 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek skazanego R.Ż. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 31 stycznia 2020 r., sygn. akt II AKa 637/19, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Bielsku - Białej z dnia 5 września 2019 r., sygn. akt III K 133/18.

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2026 r. Sąd Najwyższy odmówił na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. przyjęcia tego wniosku, wobec jego oczywistej bezzasadności. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał, że wniosek skazanego nie zawiera argumentacji, która pozwoliłaby na ustalenie, że w sprawie zaistniały okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania.

Na to postanowienie zażalenie złożył skazany, który zarzucił „błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na orzeczenie oraz swobodną i lakoniczną ocenę materiału dowodowego, naruszenie przepisów prawa oraz ustaw i Konstytucji RP co do rzetelnego procesu, rażące naruszenie niezawisłości sądowej oraz bezstronności, naruszenie art. 352 k.p.k., nadto art. 452 § 3 k.p.k. i art. 352 k.p.k., naruszenie art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 6 k.p.k.” Wniósł także o przyznanie obrońcy z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie skazanego nie zasługuje na uwzględnienie bowiem nie przedstawił on żadnych argumentów, które byłyby w stanie podważyć zaskarżoną decyzję Sądu Najwyższego.

Uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny ma miejsce w sytuacji, gdy w sposób oczywisty, wniosek taki oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego lub też żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie będzie się mieściła w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie sądu z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).

Wydając zaskarżone postanowienie, Sąd Najwyższy rozważył wszystkie okoliczności podnoszone przez skazanego - stwierdzając, że wskazane naruszenia procesu karnego, powinny być przedmiotem środków zaskarżenia formułowanych w toku postępowania jurysdykcyjnego, a nie w toku postępowania o wznowienie.

Argumentacja zawarta w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego jest przekonująca, rzeczowa i wyczerpująca.

Skarżący w zażaleniu nie sformułował konkretnych zarzutów świadczących o nietrafności wydanego postanowienia, powołując się w dalszym ciągu na okoliczności związane z nienależytą obsadą sędziowską, w kwestii której także wypowiedział się Sąd Najwyższy w zaskarżonym orzeczeniu, nie znajdując podstaw do wznowienia postępowania z urzędu. Twierdzenia R. Ż. o rzekomym naruszeniu m. in. ustaw, Konstytucji RP, czy zasad rzetelnego procesu są całkowicie dowolne.

Zdaniem Sądu Najwyższego *ad quem* bezspornie wystąpiły okoliczności upoważniające do skorzystania z unormowania zawartego w art. 545 § 3 k.p.k., który zezwala na odmowę przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w § 2 tego przepisu bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, gdyż z treści wniosku wynikała jego oczywista bezzasadność, ta zaś podstawa wydanej decyzji procesowej została wykazana.

Ponieważ zaskarżone postanowienie Sądu Najwyższego *a quo* jest w pełni zasadne, należało je utrzymać w mocy.

Jednocześnie wskazać należy, że przepis art. 545 § 3 k.p.k. umożliwiający wstępną kontrolę wniosku o wznowienie postępowania, stwarza także możliwość odstąpienia od konieczności przeprowadzenia różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, w tym wyznaczenia obrońcy z urzędu. Argumentując *a maiori ad minus*, skoro możliwe jest odstąpienie od wyznaczenia obrońcy celem zainicjowania i udziału w postępowaniu wznowieniowym, a więc prowadzonym w tym zakresie co do istoty, trudno za racjonalną uznać interpretację, jakoby celowe było wyznaczenie obrońcy wyłącznie do udziału w posiedzeniu dotyczącym kontroli instancyjnej wydanego w trybie art. 545 § 3 k.p.k. postanowienia o odmowie przyjęcia osobistego wniosku skazanego, wobec oczywistej bezzasadności tego wniosku - w sytuacji sporządzenia przez skazanego poprawnego pod względem formalnym środka zaskarżenia i wobec braku wymogu obrony obligatoryjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2026 r., III KZ 49/25).

Kierując się powyższym, orzeczono jak w sentencji.

[J.J.]

[a.ł]

Jacek Błaszczuk

Waldemar Płóciennik

Małgorzata Wąsek-Wiaderek